

19

28

17584

P. 367

DEO PROPITIO,
IVRE - CONSVLTVM,

DE

A N G E L I S

NONNVLLA MEDITANTEM,

IN GRATIAM

CIVIVM ACADEMICORVM
O. O. H.

IN FESTO MICHAELIS.

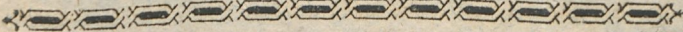
ANNI MDCCLVIII.

PER PROGRAMMA,
MORE MAIORVM,

EXHIBET,

D. ERN. IO. FRIED. Manzel,

SEXTVM RECTOR ACAD. ROSTOCH. SEREN. DVC. REGN.
CONSIL. ET PAND. PROF. TOTIVS ACAD. SENIOR ET
FAC. IVRID. VIGESIME TERTIA VICE
DECANVS.

ROSTOCHII,
LITTERIS ADLERIANIS.

Q. D. B. V.

Praevidebant, credo, *Benevoli Lectores*, fore, ut ego, qui, ad festum Pentecostes, exhibebam, *Iure-Consultum, de Spiritu Sancto nonnulla meditantem*, in altero programme festivo aetivo, susterem *ICtum, de Angelis nonnulla meditantem*. Fiet igitur idem, non obstante differt. *B. WILDVOGELII, ICti len. olim et post fata celeberrimi, publ. anno 1692, sub rubro: Angeloscopia legalis, sive de eo, quod iustum est circa Angelos: vom Engel-Rechte, hypomnemata juridica, Resp. Io. Casp. Frölich, Vinar.* Utar omnino sed non plagiarie abutar eadem. Dicta nonnulla, cum allegatione, repetam, varia addam. Fiat collatio *B. L. ocularis*. Liceat hac vice uti methodo lemmatica.

I.

Angelorum definitio nominalis est tralatitia et realis inde facile paratur.

Nuncii, quatenus boni, sunt divini. *WILDVOGEL hypomn. I. refert, quod Franc. Redi, Italus, in Tr. s. r. Bacco in Toscana, vid. Supplem. Act. Erud. Lips. Sect. I. p. 115* putet, ipsos Graecos hoc vocabulum ab Angaris, qui Persis Cursores vel Missos Regios denorant, desumisse. Addimus dictum biblicum, *Hebr. I. 14. Sind sie nicht allzumahl dienstbare Geister, ausgesandt zum Dienste, um derer willen, die ererben sollen die Seeligkeit. In quavis missione, considerentur, a) mittens, b) missus et c) ne-*

A 2

gotium

gotium commissum et quidem ut plurimum, qua certas personas. Ius Feudale continet tractationem, de Angariis et Parangariis. Evolv. in genere, Feudistae, maxime tamen speciales, varii, *Richter, Beckmann, Heberer et Schulze*, qui jam ante Wildvogelium scripserant, quibusque accessit, anno 1728, *Lipsiensis Dn. KAESTNERVS. Add. du FRESNE in Glossario, v. angariae.* Meretur hoc loco allegari nupera *Dn. C. G. F. WALCHII, diss. de missis dominicis, Pontificis Romani Iudicibus, Add. Dn. GLAFEY splendidus Tr. de vera ministerialium indole, passim et in specie Lib. I. C. 2. sect. I. §. 4., v. ministerialibus missorum munus spectabile non raro concreditum, quorum provinciam fuisse constat, ut comitibus adjuncti in horum actiones et iustitiae administrationem inquirerent eorumque virtutes et vitia Regi nunciarent.* In Cap. veterum Regum saepe occurrunt missi ex Vassis, vel ministerialibus. Synecdochicam esse denominationem et ipsae S. Angelorum functiones, non praecise in legationibus consistentes, clare probant. Sed satis; nam si non coercerem calamum, ingererem me facile etiam materiae illustri, *de indole fidei vasalliticae ejusque a ministeriali fidelitate discrimine*, quam successive expendit *D. G. L. BOEHMERVS, Goetting 1757. Conf. B. BECKII, diss. de Paribus Reip. Ministri et Vasalli Iuribus, edit. 1715.* Qui de legatis et Legationibus scripserunt, bibliotheculam conficiunt et si e re esset, pariter possent conferri. Legatur, amplissime de missis, omnis generis, etiam de domo Regia selectis, a vel ex latere, majoribus, aliis, scribens *du FRESNE in Glossario, v. missus. Item v. Angelus*, unde ad sequentia quaedam depromemus, *item v. Apostolus.*

II.

An angelorum existentia ex lumine naturae queat demonstrari, saepe fuit disputatum.

Incidit, hac vice, specialis *diss. Hobeisliana, Rostochiensis.* Argumenta, pro affirmativa, desumpta sunt ex variis, quae repetere non vacat. Emblemata nocturna, de quibus anno 1740. speciale progr. festivum publicavi, stant, tantum non primo loco.

loco. Habent praeſagia, de futuris mere contingentibus, quia animam noſtram ſolam vaticinandi facultate deſtitui putamus, *vid. Spec. diſſ. Buddeana*, aliquid, quod abſque angelorum miniſterio eſt inexplicabile. Evolutiones fatigant ingenia. Habent alia argumenta philoſophica ſua pondera. Abſt. ſtulta oneirocritice. Longa eſt hiſtoria, excedens hanc meam ſphaeram. Remitto ad ſcriptores Theologos, quos omnes, credo haber, qui habet *B. D. Corr. DIETERICH, Sup. Ulm. Philoſophiſche und Theol. Traum-Diſcours, ed. Ulmae 1624. in t. cum indice poſt alph.* Gentiles Philoſophi hoc thema tractarunt acutiſſime. ANTONINVS *Imp. in libro librorum, de ſeiſpo ad ſeiſpum, L. I. in fine* ſcribit: Es iſt, nicht weniger, ein Merckmahlt, der Gewoꝛgeheit, der Götter, daß ſie mir, in verſchiedenen Träumen, die Mittel, gegen meine Kranckheiten und Beſchwerden, geoffenbaret haben, ſonderlich für meinen Schwindel und mein Blutſpeyen, wie mir dieſes zu Cajeta wiederfahren iſt. Satis iterum! Honoretur experientia et habebitur. Dicebat aliquando, de hoc capite ſcoptice diſſerens, *vir: dantur etiam ſomnia vigilantium.* Quidni? Dantur quaedam emblematica ſomnia, quae etiam abſque doctinali humana propagatione, ſingularem habent uniformitatem. Incidunt die Ahnungen, quae a veteri Ahnt, ſignificante einen Geiſt, et in linguis, nobis borealibus, ſuperest, derivanda, *vid. TELGMANNI* terſum ſcriptum, von der Ahnen-Zahl. *DN. PAVLI, vom Adel, 1753. Sel. Iur. Reſt. f. 5. p. 31.* Conferatur vox Antliß, phyſiognomiam denotans et a vocibus, Geſicht, viſus et Angesicht, facies, longe diſſerens. Cogitetur de ominibus, Tribus: Rem ſcimus, modum ignoramus, ſtatuentes tamen, ſpiritum finitum, qui non eſt hominis pars, poſſe cum anima noſtra habere immediatum commercium: putantes, hac via miniſterium angelorum bonorum et ſuggeſtiones Satanae commode poſſe explicari. *Conf. DN. HOLLMANNI, diſſ. de anima humana, naturae myſterio.* Plures, ad lemma hoc ſcriptores, praeber *B. Liſſenthals theol. homil. Archivarius,*

III.

Angelorum nomen, in veteri stylo publico, tribuitur etiam ministris divinis visibilibus.

Prophetae Malachiae, Cap. III. 1. Ioannem Baptistam indigitans, pariter ac Apocalypseos, Cap. II. textus sunt omnium: Excerpta diplomatum, canonum, legum aliarumque chartarum, sunt nonnullorum, inter eruditos. Pontifices Romani ut et Episcopi Subordinati angeli et coanguli vocantur passim, *vid. du FRESNE*. Subiecta generantur praedicata, sedis angelicae, s. episcopalis: vestitus angelici, s. clericalis et vitae angelicae, s. monasticae, utriusque reverendissimus monachis, in aliqua taberna conversantibus atque *vitam angelicam* in ejusmodi conversationem mutantibus castigatione et expulsiōne puniendis, graphice disposuit. *WILDVOGEL* de hoc passu, p. 39. s. differens ex *ZIEGLERO*, ad *Lancell. Lib. I. tit. 30.* scribit, quod, post degenerationem morum, vix sit, ut ordo ille amplius tam splendido cohonestetur titulo. *Conf. can. 15. dist. 30.*, ubi de pallio utentibus, tanquam ex eo iustitiam habituris.

IV.

Angelorum distinctionem, in bonos et malos, novimus ex sacris litteris; nec deficit lumini naturae aliqua probabilitas.

Ipsi Gentiles de daemonibus et geniis differentes, caco-daemones aliis opponunt Deosque manes sive inferos concipiunt. Inspiciatur longa doctrina iulorum callida, de apothetoli. *Item Icti ad tit. de R. D.* Expectentur sequentia. Ordines et subordinaciones angelorum, sunt merae revelationis. Qua diabolos, notabilis omnino est, singularis: *der Teufel*. Si fabulae verae essent, classes minorum spirituum intermediorum forent variae.

V.

*Angeli nominati, admissibiles, non nisi in Scriptura S. dantur
et quidem pauci.*

Ferit hoc lemma ICTum meditantem, propter prohibitiones legales. In Synodo Rom, sub Papa Zacharia, nomina alia Angelorum affingere, dicitur sacrilegium. Michael et Gabriel sunt in canonicis: Raphael, ex Libro Tobiae, valeat, in quantum valere potest; Leg. B. Lutheri praef. Urielem in quarto Libro Esdrae, suis satis relinquo: In Litanis antiquis idem palpatur. Imp. Karolus M. in capit. Aquisgran. de 789. c. 16. ponit numero modum, verbis: *Ignota angelorum nomina nec fingantur, nec nominentur, nisi illorum, quos habemus in autoritate. Hi sunt Michael, Gabriel, Raphael.* Qua tutelares, regnorum, provinciarum, urbium, hominum singulorum, liberales fuerunt veteres. Ipse B. Lutherus, Tom. V. Jen. germ. p. 2. cuius imperio et bonum et malum angelum adscripsit. Nobis placet pluralis, ex Psalmo XCI. 11. Vid. e ICTis, post Besoldum, Klockium et alios, MAGERVUS de Advocatia armata, c. 3. n. 6. sq. adusque n. 60. Aliquid randem Rhetoricae est dandum. Meretur omnino locum, Imp. Anroninus, Libro V. art. 27. de seipso, ita differens: *der sebet in der Gemeinschaft, mit denen Göttern, der willig ist, dasjenige zu vollbringen, was der Schutzengel, den Gott einem jeglichen zum Geleits-Mann zugeordnet, haben will.*

VI.

Angelorum apparitiones, post clausum canonem, fictae sunt, hinc puniuntur, illas, sibi factas, affectantes, ceu criminis stellationis rei.

Ita recte sentimus et Principis curae circa religionem inquisitionem vindicamus. Pagina non concedit historica multa, Cogitetur tamen de virgine nobili ab Aseburg, de Peterseonia aliisque. Mecklenburgica exempla, juniorum temporum, habuimus in Adamus Hansen, opifice boetho et opilione Estrasen, Leg. B. STRICKERI, Meckl. Theol. Speciale scriptum. Caveamus

mus a Spiritibus deceptoribus, 1 *Tim. IV. 1.* et in angelos lucis se transformatibus; *vid. 2 Corinth. XI. 14. et Coloss. II. 18.* Dantur enim praestigiae daemonum et hominum mascheratorum. Sit voci venia, propter *diff. Bergerianam, Wittebergensem, de personis mascheratis, ex anno 1719.* Evolvantur nostri Casuistae celebriores, quorum tamen nonnulli in dabilitatem utramque inclinant. Conf. passus precum nostrarum: behüte meine Augen für schrecklichen Erscheinungen, qui forte meretur lucubrationem. B. Lutherum, heroice soepe locutum, aliorum iudicio submittimus, qua verba *Comm. ad Genes. Cap. 22.* ich achte der Engel nichts und pflege Gott täglich zu bitten, daß er ja der keinen zu mir senden wolle, es sey, in welcher Sache es immer seyn könne. Quod dabilitatem statuerit hic noster Megalander, probant Colloquia ejusdem mensalia passim. Sed novimus historiam litterariam illorum colloquiorum. Exemplum impostoris, ex apparitionibus, puniti, ex *TABORIS Racemat. crim. ad tit. ff. Stellion. recenset WILDVOGEL p. 44.*

VII.

Processus inquisitorius, adversus sagas, habuit olim de apparitionibus et operationibus malorum angelorum, multa.

Odiosa mihi haec est materia, unde remitto B. L. ad *Thomafanas diff. de crimine magiae et de origine et progressu processus inquis. contra sagas, et maxime ad B. nostri Antecessoris, de KLEIN, disp. ex anno 1698. f. t. Examen judicialis lamiarum confessionis, se ex nefando coitu, cum diab. prolem suscepisse. Add. nostri Meckl. Cancell. REINKINGII, resp. de processu contra sagas et maleficos, ed. 1662.* Dari crimen magiae, modo recte definiatur, nequit negari, quidquid, sub vexillo *Thomafiano, vid. diff. de crimine magiae, dicant, in alterum extremum declinando militantes. Media teneatur sententia, quoniam blasphemos, baptismalis pacti immemores atque foedifragos, diaboli suggestionibus se mancipientes, ultimo supplicio dignos, dari, omnino tenendum erit. Unde sequitur, majores nostri, in specialissimis quibusdam corporis delicti, nimis, salva coetereoquin justitia, fuisse credulos.*

Vid.

Vid. nubes et seges scriptorum atque addatur nostrum programma, ex anno 1737, ad quaestionem: *Ob noch wohl Heyen-Processe zu gewärtigen?* Non placet, nec licet singula perquirere. Crassa sunt, quae de conventibus sagarum, ad sua sabbata, ceu fert rubrum *diff. M. Voigtten, hab. Witteb. 1678.* (vocabatur hic eruditissimus vir, ad Rectoratum Güstrovienſis Gymnaſii, quo optime defungebatur, ad annum usque obitus) circumferuntur. Pergit plebs, in traditionibus, de nocte inter Aprilem et Majum, quam vocat die *Wolbrechts-Nacht.* Walpurgis, martyris virginis, historiam dedisse initia, allegat *Per III. Du. Confil. Regim. Meckl. Schmidt, in coroll. ad disp. inaug. me Praefide hab. de Jure Imperatoris circa conferendos honores.* Conf. edicta Meckl. GUSTAV-ADOLPHINA, sat multa, crimen magiae et varii generis superstitiones concernentia. Legantur tamen protocolla confessionum liberrimarum, ex saec. elapsis et notetur examen Stuckense, excerptum in nostro progr. allegato.

IIX.

ICTus, inter sua objecta, habet etiam spectra.

Num spectra, si quae dantur, distingui queant, in bona et mala, suo relinquimus loco. Perpetua manebit relatio con-versatoria, de spectris. Nuperrime Autor, der Uebersetzung gewisser Briefe, qua quaestionem, de existentia spectrorum, urebatur verbis, viro maxime philosopho, indignis, er wollte sich lieber zu denen alten Weibern halten. Rectius suspenditur judicium, vel data experientia immediata, inexplicabili, statuitur, cum viro, ante aliquot annos apud nos defuncto, qui acute solebat philosophari, diuque contra existentiam spectrorum senserat, tandem autem, per exemplum, inter intimiores amicos descriptum, eo perducebatur, ut diceret, er möge davon also weiter nicht sprechen: wieder die Erfahrung müſte man nicht disputiren. Plurima igitur, quae narrantur, sunt vel commenta, vel male intellecta emergentia, ex quibus lucra interdum, in damnum Reip. captant et acquirunt fures ac nebulones libidinosi, alii.

B

Anus

Anus Endorea, vexans eruditos, ante nostra tempora, nuper iterum auxit bibliopolia. Argumentum, quo B. Vir Theologus aliquando, discursive utebatur, ex commate divino: *Hud Samuel sprach*, 1 Sam. XXVIII. 16. meretur notari. Differi hoc loco potest, de quaestione, num diabolus sciat futura; sed res est clara, quod non, qua mere contingentia: *vid. liber, s. t. der nach seinem Tode weissagende Samuel, prod. 1698.* Remitto igitur ad B. Io. Sam. STRYKII *diss. de Iure Spectrorum, hab. Halae, 1700.* Sed cavendum mihi erit, ne incidam in dumeta atque vepreta. In materia contractus locati-conducti maxime vexant spectra ICTOS. Acies instructa habetur, in *diss. Thomastiana, Halensi et Romaniana, Lipsiensi.* Scripserat hic, anno 1703. quo anno etiam, ediderat *diss. de quaest. an dentur spectra, magi et sagae, B. COCCEJVS, in diss. de clausula rebus sic stantibus, Cap. VI, §. 16. scribit: ab illusionibus spectrorum neque piis hominibus damnum, neque cordatis metus facile infertur.* Audiatur expertus et placent verba Strykiana l. c. §. 9. *Statuimus cum Wedelio, disp. de Spectris, c. I. non omnia spectra esse spectra, nec tamen nulla. Pergit Coccejus: Veruntamen ea hominum apparet communis prope imbecillitas, ut ad visum talis ostenti timeant et contremiscant.* Placent, ex ulterioribus, verba: *Sane si quis attendat, apparebit facile, apud populos illos, qui harum rerum superstitione minime ducuntur, minime quoque spectra apparere, adeo ut apud illos plane dubitent, an sint?* Habet hoc comma ambages et rimanda. Quidquid sit, qua conductores agitur de possessione quieta, adversus turbas, sive diabolus, sive mali homines causentur easdem; salvo dubio, cui, an locatori, an conductori insultetur. Novimus casum Meckl. Duzoviensem, nostri temporis, in quo spectris infestari diversorium venditabatur; *vid. Acta litt. Rostoch. de anno 1725.* Novimus autem et amicum, qui detegebat artificia malorum hominum, domino emolumenta invidentium. In operibus *Thomastianis, l. r. Zur ristsche Händel*, editis, sunt casus curiosissimi et inter illos *Görlizensis ille famosissimus. Leg. Goldschmidts höllischer Morpheus* et habebuntur multa. Cogitetur de arte Passaviensi, *der Fests-macher-Kunst, und denen Höllen-Hemden: dem Flinten-Bespre-chen,*

chen, de lycanthropia, vom Wärewolfe et aliis nugis atque naeniis, quibus accensemus, una cum philiris, specialia operantibus, das Herhaspeln des Geliebten: vom Herbringen, desselben, auf einem Boock *Vid. Sel. Iurid. Rost. fasc. 6. Sp. 3. Leg. B. Struv.* von der Wasser-Probē der Heyen, *len. 1687.*

IX.

C o n t i n u a t i o .

Placet, *dissertationem allegatam, Strykianam, de Iure Spectrorum,* excerpere. Prima quaestio, a §. 12. haec est, an propter spectra, quibus infestatur alterutra persona, queant dissolvi sponsalia, imo ipsum matrimonium? decisio fluctuans non placet nobis. Affirmamus, qua sponsalia: negamus, qua matrimonium. Quae delictis, qua excusationes, ob terrieculamenta spectrorum, sequuntur, violenter sunt in censum redacta. An comparitio interruptat? quaestio est, absque praxi. Sequentia agunt, de praediis venditis et locatis. §. 27. fit quaestio: an praesumenda sit mors ejus, cujus conspicitur umbra? cujus decisio est lubrica. Pergitur ad actionem injuriarum, qua spectrificaciones, §. 30. Traditur, cavendum esse, ne delinquentes derineantur, in carcere, spectris infestato. Incidit mihi passus curiosus, Rostochiensis, ex protocollo academico, de anno 1603. Instituebatur deliberatio communis, de carcere Studiosorum, sub curia, aliorum, propter spectrorum incommoda, transferendo et decernebatur, locum esse parandum, in Collegio philosophico. Est abinde in dicto loco, excepto illo, quod vocatur das Zimcken-Bauer, cujus usus, rarior, per virtutes Studiosorum, superest. Tandem differitur, de crimine stellionatus, si quis effinxerit spectrum et absolvuntur paginac, positionibus, de officio magistratus et ministri ecclesiae circa spectra. Legantur edita meckl. Gustav-Adolphina, contra impietates circa festum Nativitatis Christi. Agmen §§. claudit B. Lutheri iudicium: *Hör, daß du etwa, in deinem Hause, hast einen Postter- und Dimpel-Geist, so mach; nicht viel*

Disputirens : coetera textus habet, in *Postilla ad Fest. trium Regum* Corollaria potiora haec sunt : *Homo Christianus vix habendus est, qui spectra omnia negat ac ridet. Absurda est illa formula : alle gute Geister loben Gott den Herrn, si adversus spectra adhibeatur.* De thesauris multa superstitiosa, §. 16. f. ventilantur. Nos dominium in thesauros diabolo plane denegamus : Hinc lusisse putamus nostrum B. SCHOEFFERVUM, in *Synopf. Pand. tit. de A. R. D. n. 47.* scribentem : *magis ardua quaestio, an spectrum, thesaurum nobis indicans, sequi quis possit, x. τ. λ.* Addimus, ex iure feudali, lepidam quaestionem, num vasallus ligius etiam adversus spectra fervire teneatur ? *Vid. a LVDEWIG, ad A. B. P. II. p. 119.* et post illum FLEISCHERI *Instit. Iur. Feud. Cap. 4. §. 77.* Casus fuit, daß ein Lehns-Herr seine Mannen obfigiren wollen, ein, von Gespenstern, beunruhigtes Schloß zu bewahren. Negativa est decisio, weil der Teufel, als ein Geist unsterblich wäre, sie aber nur zu dienen hätten, gegen alles, was lebet und stirbt.

X.

Quod dentur spiritus, qua angelos et hominum animam, intermedii, et theologice et philosophice negamus.

Plena sunt gentilium scripta, de geniis et variis daemionibus subordinatis. Egit de illis, aliquando, in festivi programmate, *Dn. de BALTHASAR, ICTus Gryphicus illustris.* Apotheoseos deliramenta et fallaciae ubique palpanitur. In ipsa ICTorum pagina, de heroibus, et in militia occisis, perpetua gloria viventibus ; item de distinctione, inter Deos superiores, medioximos et minimos, sive inferos, manes etiam dictos, habentur nonnulla, in hunc diem, interpretem juvenantia. Vid. textus varii et legatur progr. Rectorale, amicissimi nostri specialis Collegae, *Dn. BALEKEN, in exequ. optimi Consulis, Dn. BESELINEN.* In *diff. dilectissimi mei filii, Past. Petri, M I H. Manzelt, nupera, de deis, daemonia,* distincte multa, hunc passum ferientia, proponuntur. Cui non dictae sunt fabellae ; inter nostros, in hunc diem continuatae, de ephialte, dem Asp, oder Maar : vom Berg-Männlein, speciatim vom Kùbezahl, *vid. spec. diff.*

diff. Posneriana, de virunculis metallicis. Vom Chimken und Nahrungsmännlein, *vid. nostra diff. de idiotismis Meckl p. 23.* Vom Altrüncken, Aschenpössel, oder Aschenpüster. *Vid. Sel. Jur. Rest. f. 3. p. 24. ibique all. Cleffel.* Von denen Lindererdschens etc. De ludicra investitura, cum jure capiendi, die Kobolden, forte mecum audiverunt alii. De Spiritibus familiaribus soepe cantare solebant acta inquisitionalia, adversus sagas. *Legatur etiam diff. M. Neumanni, de Fausto praestigiatore, hab. Witteb. 1683,* cui accessere aliae hunc innocentem Faustum, in stultis comoediis, soepe exigitatum, defendentes probantesque, quod odium Papicolarum, adversus typographiae, ipsis invisae, inventores, inter quos est etiam *Io. Faustus. Vid. multis TENZELII disc.* von Erfindung der Buchdrucker Kunst, ed. 1700. bonum illum virum creaverit Doctorem et denigraverit, ceu einen Schwarzkünstler, in malo sensu. Tribus, Johann Fust, item Fusth et Fauste, erat vir ingeniosus, der die Prenterey in Gestalt brachte, *vid. Tenzel p. 19.* Quam vellem, nomen auctoris, elegantis scripti, inter meas reclusas delitescens et in continenti, inter tot observanda, non detegendi, *de Eruditis, spirituum familiarium usu suspectis.* Legi debebantur, ante aliquot annos, narrata, de entibus novis, Hungaris praesertim, dormientes opprimentibus atque, qua sanguinem, exsurgentibus, sub nomine derer Vampyren. Disparuerunt illa et scripta tunc temporis edita sunt ad non-pragmatica reposita, jacentque penes illa, de masticatione mortuorum et de chibbut hakkepher, vulgo von denen Schlägen im Grabe. Cogiretur tamen de exemplis apparenter mortuorum et cito nimis sepultorum. *Vid. Historia Imperatoria, lepide a nonnullis dicta universalis, de Imperatore Zenone. Add. Doctores ad tit. ff. de relig. et fumentibus funerum. Leg. M. Theod. KIRCHMEIERI diff. de hominibus apparenter mortuis, Vitteb. 1681.* quae refert exempla curiosa, ex Apulejo, D. Augustino, Thuanio et aliis, inter quae ultimum est locale Wittebergense de vitriario Augusto Schwencken, tempore disp. adhuc vivente, qui post triduum revixerat. Proh! danturne signa mortis infallibilia? Hanc quaestionem esse juridico-medica, et quidem

dem arduam, quis negaret. Angustia paginae prohibet recensionem casus, ex dicta dissertatione, C. 2. §. 3. da eines für todt gehaltenen Testament publiciret und derselbe dagegen protestiret. Sperabamus aliquid, huc faciens, ex *disp. B. WERNHERI, Praeceptoris nostri olim summi, de mortuo viro, Witteb. edita anno 1709*, sed spes nos fefellit. Plura habet, *Dn. IOACHIM, in diss. de mortuis rediivivis, Lips. 1732. Bergeriana*, de eodem themate, num extret, dubito. Dabunt veniam, Lectores Benevoli, digressionibus variis. Noluerunt Auditores, excitare studium, qua promissum nuper Collegium, fabularum ex omnibus scientiis relegatorium; accepissent, credo, multa inexpectata pragmatica. Sed dissvaserunt, uti accepi, amici, per antiphrasin. *Vid. in hoc filio, MÜLLERVS, de magis tempestates cientibus, Witteb. 1676. HILSCHERVS, de exercitu furioso, vom wütenden Heer, Lips. 1688. MERBIZIVS, von Wechsel = Wätgen und Wasser = Niren, Lips. 1678.* Placuit allegare nonnulla scripta quantitate minora. Majora minus effugiunt notitiam. Refero ad illa, *Wierum, Godelmannum nostrum, vid. Etwas juxta indicem passim; item nostrae medit. ad Pand. sacras, n. 52. Bekkerum, Batavum, alios, e. gr. Richterum, scribentem vom Reiche des Teufels, item autorem libri, s. t. Geschichte, des Teufels, ed. 1733.* quasi translati ex lingua Anglicana, cujus libri primi, cap. I. praeparat animos lectorum, ne exhorrescant, sed sobria expectent, quae etiam, salvis passim rectoribus, promuntur theologico - philosophica. Volvatur das Journal, aus dem Reiche derer Geister. Satis! nam de obsessionibus manemus in publicis veritatibus, ut Icti tamen strenue norantes malitiam et crimina stellationatus, nonnunquam curate exploranda et graviter punienda, atque punita. Fames pro optimo habeatur medio eruendi veritatem. Nuperrimum scriptum D. RYBELII, s. t. systematische Abhandlung, von denen eingerissenen Jerthümen, betreffend die Besizung, des Menschen, vom Teufel, die Heperer, die Gespenster und Erscheinungen &c. noluit placere recensentibus. Nos illud nondum legimus. *Diss. Dethardingosteverianam, de obsessione, bene novimus.* Addimus unicum, pro Ictis,

ICTis, soepe in examinibus, ad excusandum, occurrens, quod nempe delinquentes provocent, auf des Teufels Eingeben und Verführung. Nihil illud curatur, sed simile habetur, in foro, excusationi, von der Schwachheit des Fleisches. Habui exempla respondentium, sie hätten es nicht lassen können: es wäre immer so gewesen, als wenn jemand ihnen gesaget, man solle das thun. Defensoribus interea non invidemus, argumentum, aliquod generale, a mortalium conditione, imo a speciali temperamento, desumptum; modo illo non utantur in maxime proaereticis, diu praemeditatis et truculentissimis, ceu in hoc Decanatu habuimus, criminibus. Si placet interea casum practicum, de incendiaria, legere, evolvatur *Strykiana diss. de lute spectrorum*, §. 32. et habebuntur articuli, cum responsionibus, multi, ex chartulario Fac. Hal. anni 1700. Inclinarunt in sententiam mitiorem; cui subscriberem, si argumentum probabilis insaniae exinde suppeditaretur.

XI.

De cultu angelorum videantur alii.

Anno 1757. Helmstadii, M. I. F. WEITENKAMPF, habuit, *methodo, ante annos nova, hodie raviori, conscriptam, disp. de quaestione, an dentur officia erga angelos?* Placuit auctori negativa, §. 26. in hanc summam redacta: *sequitur, omnia, quae excogitantur officia, erga angelos, non veri nominis esse officia, sed ad classem impossibilium officiorum referri debere.* Iudicent, de medio termino, alii. Legatur omnino Excell. nostri Dn. AEPINI, *progr. rectorale, ex anno praeterito, de primitiva ecclesia, angelorum cultum aversante.* Allegatur in illo, B. Parentis *progr. de angelolatria, aliquando sub nomine Carmoniano editum.* Concilium Laodicaeum, hab. A. C. 364. cultum angelorum, *can. 35. jam damnavit.* Distinctio Pontificia, inter *δαίμονες* et *ἀγγέλους*, quam ruinosam vocat B. ZEIBICH, *diss. cit. p. 13.* est ex palliis, et depravatio *can. Load. per lectionem: angulos loco angelos,* facile ex contextu deregitur.

XII.

XII.

De festis Angelorum hinc facile judicabitur.

Superest, absque periculo, Michaelitanum, de cujus origine, *vid. Dresser, Hildebrand, ali.* Ictus evolvat *Constit. Imp. Manuelis, post Nov. Justin. c. 2. In Can. 1. de Consecr. dist. 3.* jubetur feriari festum Michaelis Archangeli, quo nomine orthodoxis venit Iesus Christus. Sanctio imperii R. G. August. de 1548. tit. von denen Ceremonien, expresse ad dies festos refert Michaelitanum. Provinciales Ord. recenset *B. Wildvoegel, l. c. p. 32.* Addimus Meckl. Iam anno 1557 ita legitur, in der Ketten-Ordninge, fol. 88. b. *De Dach Michaelis, an welferen de Lere, van den billige Engeln, deme Volcke schal vorgedragen werden.* Repetitum est verbotenus anno 1602.

XIII.

Templa, angelis dedicata, praeter Michaelitana, non novimus.

Quae supersunt, Archangelo increato, Iesu Christo, maneant sacra. Heic, Rostochii, superest, degenerans in armamentarium atque granarium, Coenolium S. Michaelis. Habuit illud et nomen latinum, Communis vitae. Erat, ante reformationem, in illo, bibliopolium et typographia, ex qua rariores supersunt nonnulli libri, impressi, uti in ultimis lineis legitur, apud S. Michaellem. Videant earum rerum cupidi, qui supersunt, Etwas, juxta indicem generalem v. vom *Brater-Closter.* In genere *vid. ZIEGLER ad Lancellottum, Lib. II. tit. 18. §. 12.* D. Augustinus anathematizat, angelis templa consecrantes. Pontificii consecrationem illam distinguunt, in primariam et secundariam. Nobis sufficit, ejusmodi angelolatriciam inter Proestantes non tolerari ut novam. Antiqua nomina maneant, absque periculo excessus.

XIV.

Picturae angelorum habent, quae placent, quae offendunt.

Omnium optimae sunt figurae angelorum telamonum, ad insignia Gallica. Transierunt illae, sub nostro Duce
CHRI-

CHRISTIANO LVDOVICO I. gl. m. ad insignia, hinc
 sigilla et monetas, pro tempore, Mecklenburgicas. Similes
 sunt, qui gestant, coronam Reginae Hungariae super insi-
 gnia. Bene! Placent. Sed an solum caput angelicum, uti
 est in Comitum de Thun insignibus, eligi queat, Suo loco re-
 linquo. Habere, quae de alis angelorum differerem, sed
 nolo. Picturae habent virtutes, habent naevos. *Leg. B. GOEZII*
diff. de pictura Papium promotrice, publ. 1713. et conf. diff. Robrii,
Fabricii, Hilscheri et Dassovii, de pictore errante. Lectu jucundus
 est libellus, ed. 1749. f. t. *Irrethümer und seltsame Einfälle der*
Mahler, M. Georg. Velis: respexit Autor praecise Historiam
passionis Salvatoris. Nostro aevo de Seraphinis, denen Se-
raphs, soepe aliquid legitur, in laboribus poeticis ad genium, ut
ajunt, saeculi. Anthropopatiis sit modus, vid. B. BAVMGAR-
TEN, disp. spec. p. 33. it. B. nostri ENGELKEN inaug. add. cogitata
Lusitana, ex hoc anno. de allegoriarum in sacris abusu, p. 13. Nota
 multis est postilla Meyeriana, quae ad festum Michaelis, re-
 fert, ex Concilio Nicaeno secundo, anni 787, litem de pictura
 angelorum, et format propositionem sequentem, ex praesup-
 posito, angelos pingi posse: *Das Gemähde, oder Bild eines En-*
gels, an welchem zu betrachten, 1. seine Augen, 2. seine Arme, 3.
seine Füße. Deductio spirat pietatem et eruditionem. De alis
 nihil habetur. Excedit illarum situs omnem proportionem,
Conf. Dn. HOLLMANNI, Vortrag, von Gott und der Schrift, C. I.
Seft. 3. S. 17.

XVI.

Est etiam ordo equestris S. Michaelis, in Historia Gallicana, paucis illis
Historiae cultoribus, juxta fata et periodos, notus Plura de
monetis et insignibus.

De insignibus volvantur Heraldicae, maxime Heros
 omnium SPENERVS. Qua monetas, apparent, in antiquiori-
 bus Romanis, figurae geniorum, picturas angelorum, puto, il-
 lustrantium. Non est, hic loci, artifex ad manus, qui inseren-
 das figuras faceret aeneas. Evolvantur opera concernentia. Si
 C quibus

quis cupit videre originalia, jubeat et a nobis habebit argenteas atque cupreas, Trajani, Impp. Vespasianorum atque meminisse juvat monetae aereae, venientis, sub nominibus Engel-Lotten et Engel-Thaler, *vid. Essienth. Cabinet, n. 530.* Qua equestrem ordinem S. Michaelis *vid. ex multis succincte B. TRIER, in der Einleitung zu der Wapen-Kunst, ex edit. Feusteliana, p. 242.* Conf. scriptores, de puella Aurelianensi, Archangeli Michaelis inspirationes crepante. Degenerabat ordo ille, ceu et aliis, quibusdam, ob multitudinem gestantium, accidit, et solebat vocari *le collier a tous les betes*, donec Hinricus III. eundem cum ordine S. Spiritus jungeret. Antiquitus Galli solebant multum gloriari de protectore Regni S. Michaelis: Referebant miracula ejusdem bellica et jungebant historiam tituli Regii: Primogenitus ecclesiae filius. Sed hunc passum exhaustit *B. WILDVOGEL, l. c. Sect. I. §. 9. Sect. II. §. 22. pergens §. 23.* ad vexilla Imperatorum Christianorum Graecorum, cum Archangelo Michaelis, quem *αγγελιστῆρας* appellabant. *vid. du FRESNE.* Nos meliora tenemus, Christum sub Michaelis intelligentes. Conferatur interea signum ordinis Gallicani cum hodierno textu, de Michaelis, draconis exturbatore. In genere, de liliis, anno 1756, Tübing. Hist. Prof. de LOHENSCHILD, *diff. spec.* docuit, *et a p. 17.* evicit, irides originetus esse. Satis, pro paginarum penuria. Remitto iterum ad Heraldicam, angelos praebentem, e. gr. inter Russica, aquilam bicipitem cingentia, datur Kujaviensis angelus argenteus: in Lobkowiziano est aureus angelus dimidiatus, quem artis cultores vocant *einen wachsenden Engel.* Pictoribus etc. Familiarum nonnullarum *armes parlantes.* per figuras angelorum occurrunt creberrime. De vexillo, utriusque plagae Imperatorum, Michaelis ferente, *vid. excerpta, apud du Fresne.*

XV.

Blasphemiae in angelos dantur et graviter sunt puniendae.

Amplius, de hac impropria, sive mediata blasphemia, est, *Wildvog. sect. 3. §. 1. 2.* et res, argumento a sanctis, etiam, per

per Recessus Imp. Speciatim Ord. Pol. Imp. de 1577. tit. 3. Meckl. O. P. sequens alias Recess Aug. de 1530. tit. von Gottes-Lüsterung, nihil habet de sanctis. Placet hoc loco allegare Nov. Insum. 146. c. 2. damnantem blasphematores Dei, per haereticum Angelicorum, statuentium, Angelos creatores, ad proscriptionem imo ultimum supplicium usque.

XVI.

Si angeli heredes instituti, vel illis quid legatum, cui hoc debetur?

Consentiente *Wildvogelio*, p. 26. inutilem esse dispositionem, non statuimus. Etiam Deo aliquid relinqui posse, innunt. l. 5. §. 12. ff. de donat. int. V. et U. l. 1. §. 5. ff. ad L. Falc. Accedit l. 26. C. de S. S. Eccl. in qua deciditur, quod Iesu Christo legatum cedat ecclesiae istius loci, in quo constitutus erat defunctus. Textus idem extendatur ad Angelos. Detur casus et respondebimus, iuvante B. Icto. sen. FRIESEN, ex disp. hab. 1703. de Christo Servatore herede instituta. C. 2. 3. Add. B. nostri SCHOEPPERI, Syn Pand. tit. de hered. instit. n. 6 f. quo cum Stryk. ad Br. l. E. Z. 2. C. 12. §. 14. qua Protestantes in casu deficientis corporis, a Sancto denominati, in loco, ab ita lege viciniam quaerere iubente. Aliter Facultas Iurid. vid. diss. Erisiana C. 3. respondens, dieweil, in denen gemeinen Rechten, ausdrücklich geordnet, daß, wenn ein Engel, oder Märtyrer, oder sonst ein Heiliger zum Erben eingesetzt, oder ihnen etwas vermacht, sodann hierdurch zusehender derjenige Ort, welcher in der Stadt, oder Nachbarschaft demselben gewidmet, zuversetzen ist. Strykius, Schoepfer et Brunn. statuunt, illam capere in subsidium ecclesiam, in qua restator sacris est usus: Tandem, qua Christum, laudamus, propter Matth. XXV. 35. decisionem Fac. Iurid. excerptam d. D. p. 34. Dieweil aber, in dergleichen Fällen, das Absehen auf das sämtliche Vermögen, in perpetuum, und nicht allein auf dero zur Zeit des Absterbens vorhandene individua gerichtet wird; so ist T. Verlassenschaft, unter die Armen desjenigen Kirchspiels, woselbst gedachter T. eingepfarrt gewesen, nicht an Capitalien, sondern an denen hievon einlaufenden Zinsen, also jetztberührten Capitalien unbeschadet, zu-

vertheilen. Veteres Icti cautelares usi fuere, ut eviteretur li-
 ticula, verbis: den Armen thom = den Seecken tho =
 in de Hand. Vid. testamenta Rostoch. im Erwas, passim, e. gr.
 Illustre Hasselbeckianum, anno 1737. p. 38. Zum Kloster Beth-
 lehem, nahe vor dem Cröpelinschen Thore. *Add. Nov. 131. c. 9.*
 Liceat mihi incidere, quid statuendum, si quid legatum, dem
 Pastori zu G. = Nos inde facimus ein Canzel-Capital, pro
 Pastore. Idem sentiendum si in plurali scriptum: denen Pre-
 digern. In omnia alia itur, si nomina adjecta, vel cum, vel sine
 praemisso Herrn, vel Herren, vel Ehn. A quo solo praefixo
 autem non decidendum pro modernis.

XVI.

Non est jurandum per angelos.

Cessat igitur Novella Iustiniani nostri octava, qua tit. 3.
 praescribentem formulam juramenti, a Praesidibus Provincia-
 rum praestandi: *Iuro ego, per Deum - - et per Spir. S. et per*
Sanctam gloriosam Dei genitricem - - et per Sanctos Archangelos,
Michaellem et Gabrielem. Quo loco obiter notamus, juramentum
 idem praestari juberi Dominis Iustiniano et conjugii Theodo-
 rae. Vid. scripta Engelbrechtö - Ingleriana cultissima. Ex-
 pectentur paginae, de Conjugibus, etiam Meckl. coimperanti-
 bus. *Leg. D. ZEIBICHII, Theol. Witteb. diss. ex anno 1739, de ju-*
ramento, per Dei genitricem et sanctos reliquos minime praestando. pos. 5.
p. 43. An juramentum extrajudiciale, quod arbitrariam pa-
 titur formulam, excipi queat, foret disputabile.

COROL.

COROLLARIA.

1. **H**omines appellari et praenomine et patronymico, Engeln et Engelken, placet; Consentit B. RECHTIVS, in *progr. Mich. de 1709*. Displicet autem dari familias, sub nomine Herrgott. Quantam depravationem passum sit nomen Theophili, probat Historia, etiam ecclesiastica Rostochiensis: accessit alius fons ex nomine Christophori, in diminutivo Stoffel, Doffel &c.
2. **A**YRERI Processi, Lucifers wieder Jesum, olim, ceu probant etiam toties repetitae editiones, Practicorum, erat anchora. Nos subscribimus *Cel. Dn. IENICHEN*, eatenus, quod liber ille ad prohibitos merito foret referendus. Fiat rarus, ceu alius, latinus, sub titulo: *Processus Sathanae contra genus humanum, coram Iesu Christo agitur, comparante Maria advocata, ed. Basil. 1517, m 8*. Nos eundem, propter vetustatem typorum, referimus ad nostra curiosa. Alius processus possessorius, genus humanum concernens, meretur rogum, quo turpis extingatur memoria.
3. Dei est devote veneranda sapientia, quod denegaverit diabolo, qua tali, vim aliarum rerum locomotivam. Ridelicium igitur fit, quidquid de sagis, in hunc censum, qua itinera, ad montem Brueterum, qua thesauros, qua opes per draconem allatas, item qua visibiles sublaciones et laceraciones hominum etc. veniens, fertur, imo quod ipsae constentur: Animadversione dignum, quando dicitur, *das und das habe der Teufel gehohlet: es sey weg gewesen, als wenn es der Teufel gehohlet hätte*. Sed manum de tabula! Speciatim divinam eamque miraculosam permissionem neutiquam nego. Multa sperabam, ex nostri olim Theologi, B. HABICHHORSTII, *diff. de Concilio, cui interveniebat Satanas*: Sed rubrum me fefellit. Vid. pagina omnium ultima, ubi Autor illud hiatum. Curiosum, in mea praxi, habui exemplum, in actis Stettinensibus, ad quae, ex crimine de residuis pulsatus, I.

T. strenue obmovebat, et hätte die Einnahme in den starck verschlossenen Kasten richtig geleyt: der Teufel müßte, wie et das ja könte, etwas daraus entführet haben. Sed apage!

4. De suggestionibus, omnino concipiendis, supra. Habentur de illis arduae diss. theol. pariter ac sub rubro telorum ignitorum. Pie sibi consulant, qui illud continuum negotium, mugientis leonis, observant et fidei constantia arcent. Incidit palus Pauli, de quo scriptores speciali opera in novissimos dies differere pergunt. Mihi semper visus fuit ille locus evidentissimus. Sed habemus ejus generis plura, scripturientes frustra occupantia. Vid. Scyphus Iosephi et aquila rejuvenescens, quibus nihil est clarius.
5. Anima humana non habet imperium absolutum, qua cogitationes et ideas, intuitu oblivionis. Nörentur locutiones, sich etwas aus dem Sinne schlagen: etwas nicht aus denen Gedanken kriegen können: sich mit schweren Gedanken plagen. Respiciantur melancholici, item vires imaginationes, de quibus soepe satis meditari debet ICtus, maxime in criminalibus, vid. *Selecta lurid. Rosi. fascic. VII. Spec. 2.* Quam vellem nostros artifices habere penitioem cognitionem, status illorum insanorum, qui, in suis speciebus, et actionibus anomalis, sunt methodicissimi. Qua stupidos, bitycos, blaefos, bardos, simplices et simplicissimos, facilis est responfio. Leg. der gelehrte Narr, Freyb. 1729.
6. Quaesitus, aliquando, minister ecclesiae, wie es zu gebe, daß in denen Symbolis fidei tribus palmariis, und im ganzen catechismo Lutheri, von denen Engeln nichts enthalten? respondit nihil.
7. Ad absurda referimus, quae cantabantur olim, circa torturam sagarum, in anaesthesium cadentium, daß die Teufel die Tortur für dieselben aushalten; unde plura, qua tonfuram, sequebantur absurda, similia alapis et porui a carnificibus praestito torquendis; vid. B. LVDOV. PEINL. Proc. cap. 9. §. 18. 27. add. B. STRYK. de I. S. diff. 7. c. 4. n. 16. f. Habuit

Habuit nostra Facult. Iurid. ante triennium, memorabile insensibilitatis exemplum, in actis, quorum excerpta alibi.

8. Quaeritur: num Theologus, in ecclesia Luth. inclitus, B. Salom. Gesnerus prudenter egerit, cum anno 1603. eederet, den Gendbrief, welchen der Satan an den Papst zu Rom und an seine geistlose Pfaffen geschrieben? Post pacem Westphalicam negativa juridica responsio est in promptu. Conf. B. REINHARTI, *1Cti Erf. et Götting. edecunnata diss. de clerico, per abusum officii pastoralis, Leges imperii atque tranquillitatem publicam violante ejusque coercitione, hab. Erf. 1724.* Exemplum Rostochiensis, ex anno 1678. probat Imperatoria indignatio, jubens punire graviter, Magistrum I. M. P. propter lapidariam inscriptionem. Dictae litterae diaboli habent curiosa curialia, e. gr. subscriptiones:

Beelzebub. Farfarellus. Carabriga.

Pictus, in fronte, nuncius, epistolam offerens, in pleno confessu, meretur considerari. In genere talia, etiam mitiora, plus nocere, quam juvare, statuo atque exemplum mitiorum nomino, den apostolischen Gendbrief, der Fürsten der Apostel, Petri und Pauli, an Herrn Paulum, den fünften, Pabsten zu Rom, ed. Lips. 1607. Sunt et hujus epistolae curialia, de denotandis: Geben in unsern Dacacia, in dem Capitulo. Im Namen der Fürsten der Apostel, hat, aus beselich unterschrieben,

S Marcus, der Evangelist und Rabt und Cansler.

9. De usu politico Festi Mich. *vid. diss. nostrae, s. i. Calendarium Iurid. Meckl.*
10. *Can. 29. C. 13. qu. 2. est curiosus satis et qua substantiam, ita est conceptus: Fatendum est, nescire mortuos, quid hic agatur. sed dum hic agitur: postea vero audire ab eis, qui hinc ad eos moriendo pergunt. Possunt et ab angelis, qui rebus, quae aguntur hic, praesto sunt, audire aliquid mortui, quod unumquemque illorum*

illorum audire debere iudicat, cui subjecta sunt cuncta. Canon est ex Augustino Patre. Conf. B. nostri FECHTII *diss. de quaest. Ob manden Verstorbenen einen Gruf mitgeben könne?* bib. 1706. Ex qua, textum nostrum Ven. Viro vel Diss. autori, Dn. Schilbergio, Gedan. non incidisse, probant paginae. Procul hinc psychohypnichitae! Conversatio num sit, inter coelites, pars beatitudinis, quis dubitaret. Quae glossa, ad dictum canonem, de specie media mortuorum, qui sunt in purgatorio, cantat, risum lectori movent.

11. Quae c. 45, dist. 2. de poenit. de angelo principe Beemoth de novem ordinibus Angelorum, cum aliis efferuntur, legmerentur a Dnn. Theologis, examinaturis. Quam vellem legere brevissimas selectasque stricturas theologicas, ad integrum corpus Iuris Canonici.

12. Crassa est glossa, ad l. 7. C. de feriis: B. virgo Maria est supra apostolos, angelos et Archangelos.

13. Demittitur, in nonnullis templis, angelus, largiter alatus, tenens phialam cum aqua, ad baptizandum infantulos: vocatur ille der Tauf-Engel. Transeat; sed credebant, ante aliquot annos rustici parochiae S, alium baptismum non esse ejusdem honoris et efficaciae. Luebant superstitionem.

14. Otiosa est diligentia, indagatura sedem inferni. Leg. B. HAFERUNG, *diss. de sede inferni, in sole quaerenda*, quae concepta est, contra opinantem. Anno 1757 prodiit liber gallicus, praetextens versionem ex anglicana, s. t. *Recherches sur la nature du feu de l'enfer, ou il est situé*. Qua picta, in templis etiam, judicia extrema, suspendo iudicium.

15. Recensus, progr. festiv. Mich. Rost. in opere, s. t. *Etwas* 1741. n. 41. probat Antecessorum inventiones, qua opuscula illa. E. gr. egit 1663. B. WILLEBRANDVS von Mittelgeistern: 1711. B. SCHAPER, de angelis medicis, 1715. B. de KRAKEVIZ, de Litanis Pontificiorum, angelos invocantibus; 1721. B. CARMON, de viginti beneficiis, per angelos. 1723. B. DETHARDING,

- DING, de approximatione angelorum, cordi habenda. 1724. B. AEPINVS, de apparitionibus angelorum, nec expectandis, nec expectendis. 1736. idem. de angelis sanctis, seu Dei ad homines legatis. 1739, idem, de Christianorum, circa malos angelos, officio. 1741. III. DETHARDINGIVS, de potentia angelorum, agendi in corpora.
16. Habent et Icti suas Visiones, vid. e. gr. l. 8. §. 2. ff. ad SC. Fellej l. 29. §. 5. ff. mand. Hinc Ictorum opera s. v. Visiones, quae tractant Theoremata, Betrachtungen; juniore aevo meditationes dictae. Cogitetur de substantivo: ein Viderur.
17. DONDORFII progr. s. r. quaestiones juris, de angelis, ed. Lips. 1735. frustra quaesivimus. B. WILDVOGELII, progr. de cantibus angelicis, ad can. 55. de consecr. dist. 1. ed. Ien. 1699, habemus et legimus. Textus duos tantum angelis, in N. T. tribuit hymnos: Alleluja et gloria in excelsis Deo. Qua Alleluja, B. noster QVISTORPIVS, in annotat. bibl. in Ps. 93. exprobrando vel fratris ignorantiae, vel nimie laedentis etymologiam allegat, ex al, altissimus: le, levatus est: lu, lugebant Apostoli et ja, jam resurrexit. Novimus, quod componatur ex hallelu, laudate et jah Deum. Vid. Turnerus Anglus, de abscondito tetragrammato. In veteri Iure Feudali Sax. cap. 4 legitur: und dazu die 70 Tage, von der Zeit, da man das Alleluja hinsetzt, bis angehend den Oftern. Vid. nostrum progr. rectorale, ex anno 1740, ad dictum canonem, in festo Nativ. Christi, De nexu gloriae divinae, pacis et tranquillitatis.
18. Qui segetem scriptorum, de angelis in genere, de bonis et sanctis, item de malis in specie, item de obfessione et de spectris ambir, evolvar B. Essenthals theol. homil. Archivarium, ed. 1749, a p. 142. inveniet, inter vehementer multa, I. C. KOECHERL, scr. de bonis angelis, Doctorum Theologiae titulo ornatis, Goett. 1737. G. P. OLEARII, diss. de reverentia, erga angelos, spuria et genuina, Lips. 1725. I. W. RVMPAEI, qu. Utrum detur aliqua diaboli, in hoc mundo, operatio? Grypb. 1706. I. C. SCHWARZII, diss. de usu et praestantia daemonum, ad demonstrandam naturam Dei, Alt. 1715. H. TURBAN, diss. de existen-

D

existen-

existentia angelorum, ex obsessorum effectis, non demonstrando, Witez. 1701. D. RICHTERI, diss. de conciliatione Spirituum, Jen. 1716. I. I. RHODEN, scr. de celebri spectro, der weissen Frau, Reg. 1703. S. F. FRENZELII, diss. de spectro Rübeyahl Witez. 1740.

Sufficiant haec, quibus subnecto admonitiones, velint Honoratissimi atque Humanissimi Civis Academici suam curare salutem et hujus et futurae vitae: Velint procul arcere, omnes doctrinas, quas disseminant, vulgo ita dicti, starcke Geister, quosque rectius vocamus, die kleinen Geister, oder Popanze, in der gelehrten Welt, qui mundus habet formam ochlocraticam, sive confuse anarchicam. *Conf. Du. ab ENGELBRECHT orat. ex anno 1737. de nullo, inter eruditos, et sigillatim ICTOS, imperio, nisi rationis et modestiae. Imperium revelationis sit semper salvum atque sacrum. Procul hinc Irreligionarii atque Naturalistae Deistaeque: Capiatur, qua angelos, praeter ea, quae in progr. Mich. 1755. de defenestratione, inculcavi, sequens Pl. XCI. revelationis aurea particula: Der Herr hat seinen Engeln befohlen, über dir, daß sie dich behüten, auf allen deinen Wegen: daß sie dich auf den Händen tragen und du deinen Fuß nicht an einen Stein stößest. Conf. Hebr. I. 14. definitio angelorum, qua hanc partem officiorum. Rem sciunt probi, nec modum plane ignorant. Legantur Danneils Frost-Gründe der christlichen Religion, wie der Schrecken des Todes zubefiegen, Cap. 2. S. 53. Tandem accipiantur, ex eleganti libello veteri, Le Conseil des sept Sages de Grece, à Gand. 1550. 12mo. decerprae, ex multis regulae, sequentes, juxta ordinem Collegii. Ajunt autem:*

THALES: *Magna res, futurum providere.*

SOLO: *Imperium discens pati, melius exercere scies.*

CHILO: *Nosce teipsum.*

PYTHACVS: *Quae feceris parentibus, eadem a liberis expectato,*

BIAS: *Velociter loqui fastidi: Audi multa: loquere opportuna: Indignum hominem ob divitias minime lauda.*

CLEO

ELEOVLVS: *Beneficii accepti memento.*

PERIANDER: *Ea facito, quorum non poenitebit: Affabilis esto: Ne tempori credideris: Cogita totum.*

Oprabam, in oratione auspicatoria, in hoc Rectoratu, Solemnia Pacis universalis: Sed ea Dominis Successoribus dirigenda relinquere cogor. Votum meum depromam ex miraculo poetico Steiniano Rostochiensis, ex anno 1638.

Pacem det tandem Iova tua gratia nobis.

Vid. Etwas, 1741. p. 72. f. Miraculum eapropter appellatur, quoniam unica linea 792. vicibus, absque corruptione sensus et profodiae, mutata sistitur. Nisi amici curiosorum ad paucos essent redacti, mereretur novam editionem.

Floreat Academia, ceu Rosa inter spinas. B. nostri Professoris SIMONII verba, ex *orat. de Bono Academiae*, sunt finalia: *Bonum Academiae consistit in doctrina et disciplina, in docentium fidelitate et CONCORDIA, discipientium sedulitate, ut non docti tantum, sed bene etiam morati discedant.* Faxit Iehovah! Israel hat Gott zum Trost, wer nur reines Herzens ist, et rel. Cantetur tandem, ex veritate historica: *Alle Fehde hat nun ein Ende.*

Ardens animus adjicit, ex vena anonyma, si non genio moderno Neo-Poetarum accommoda, tamen pia, sequentem particulam, concentibus musicis destinari poematis:

Das Verlangen:

So höre dann,
D dreymahl grosser Gott! und nimm, in deinen Höben,
Ein demüthsvolles Flehen,
Ein allgemeines Wünschen an.
Sieh, aus alwaltendem Geschieke,
Den Ländern endlich Ruh und Glück.
D siehe, wie das blankte Schwert,
Wie Flamme, Furcht, Geschrey noch durch dein Erbtheil fährt,
Und Waffen wider Waffen blizen:
Wie Ströme Bluts auf den besleckten Boden spritzen.

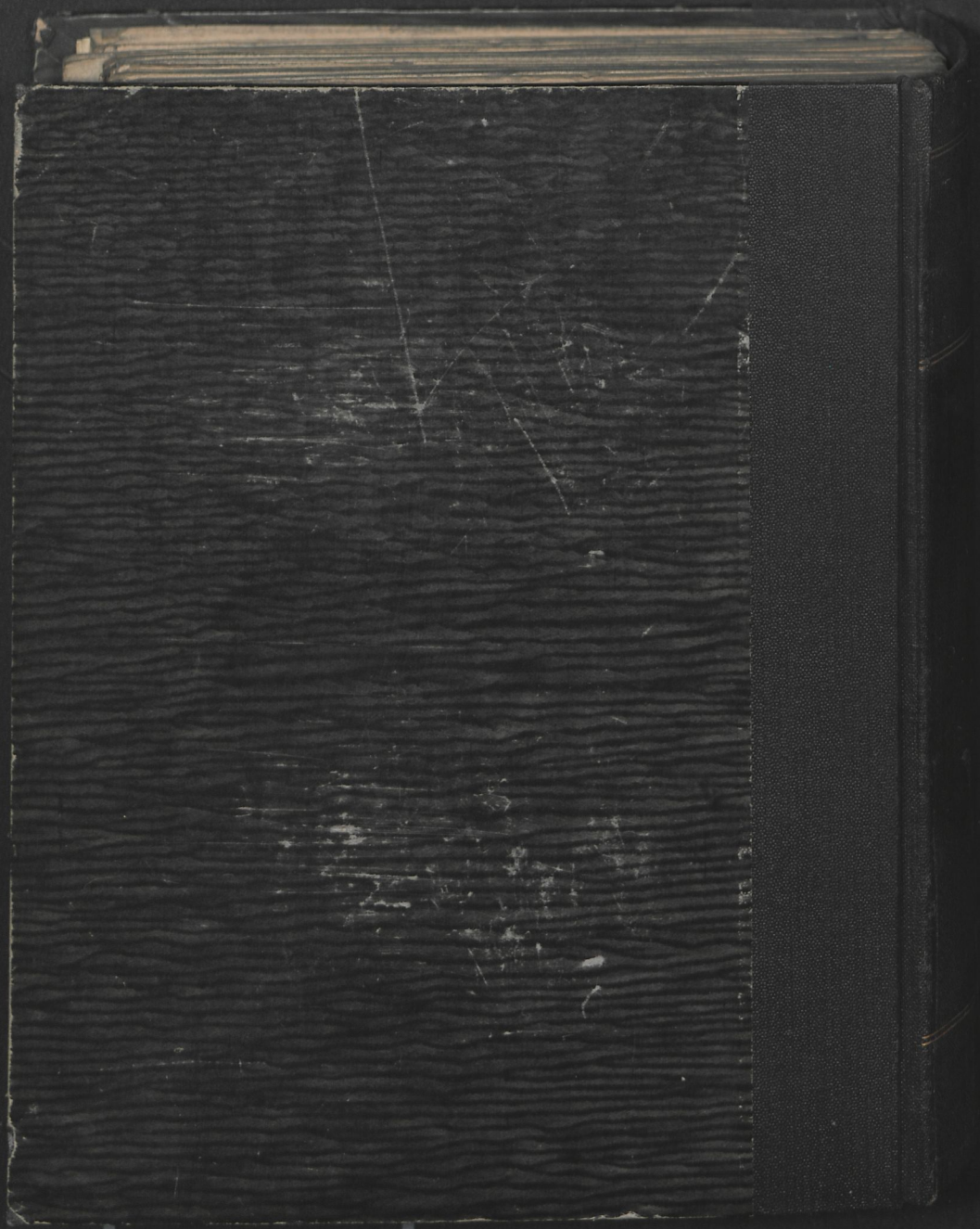
Echau!

Rostock, Diss., 1755-58

X 228 4307

19

28

17584

P. 364

DEO PROPITIO,
IVRE - CONSVLTVM,
DE
ANGELIS
NONNVLLA MEDITANTEM,
IN GRATIAM
CIVIVM ACADEMICORVM
O. O. H.
IN FESTO MICHAELIS,

ANNI MDCCLVIII,
PER PROGRAMMA,
MORE MAIORVM,
EXHIBET,
D. ERN. IO. FRIED. Manzel,
SEXTVM RECTOR ACAD. ROSTOCH. SEREN. DVC. REGN.
CONSIL. ET PAND. PROF. TOTIVS ACAD. SENIOR ET
FAC. IVRID. VIGESIME TERTIA VICE
DECANVS.

ROSTOCHII,
LITTERIS ADLERIANIS.

